

УДК 378.147:373.3.011.3-051-026.15

РЕАЛІЗАЦІЯ ТЕХНОЛОГІЇ ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ ДО КРЕАТИВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ

Ганна Клімашевська

аспірантка кафедри розвитку дитини раннього і дошкільного віку
ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»

м. Лубни, Полтавська обл., Україна

ORCID ID 0000-0003-3735-5035

annKlim19@gmail.com

Анотація. У статті автором представлено практичне розв'язання проблеми формування готовності до креативної професійної діяльності майбутніх учителів початкових класів. Обґрунтовано потребу в оновленні підходів до підготовки вчителя сучасної української школи, здатного до забезпечення креативного освітнього процесу як на всіх етапах власного розвитку, так і під час реалізації творчого потенціалу здобувачів початкової освіти. Акцентовано увагу, що в основі проектування формування готовності до креативної професійної діяльності майбутніх учителів початкових класів покладено ідею системного розвитку креативних здібностей студентів під час аудиторної, позааудиторної, науково-дослідної роботи, педагогічної практики, самоосвіти з використанням комплексу методів, форм та засобів впливу на особистість, адаптованих до освітнього процесу в педагогічних закладах вищої освіти.

Описано сутність реалізації технології формування готовності майбутніх учителів початкових класів до креативної професійної діяльності, що включала в себе три етапи, які поступово сприяли реалізації цілей експериментальної роботи: мотиваційно-цільовий, організаційно-технологічний, рефлексивно-коригувальний з урахуванням компонентів готовності майбутніх учителів до креативної професійної діяльності – мотиваційного, когнітивного, процесуального.

Застосування експериментальної технології формування готовності до креативної професійної діяльності майбутніх учителів початкових класів засвідчило позитивний ефект, а, отже, необхідність подальшого впровадження в освітню практику ЗВО.

Ключові слова: авторська експериментальна програма; компоненти готовності майбутніх учителів до креативної професійної діяльності; мотиваційно-цільовий, організаційно-технологічний, рефлексивно-коригувальний етапи реалізації технології формування готовності майбутніх учителів початкових класів до креативної професійної діяльності; напрями експериментальної роботи; технологія формування готовності до креативної професійної діяльності майбутніх учителів початкової школи; форми, методи і засоби формування готовності майбутніх учителів до креативної професійної діяльності.

Постановка проблеми в загальному вигляді. Сучасні виклики, соціальне замовлення суспільства на виховання нового покоління зумовлюють переосмислення змісту і методів підготовки майбутніх учителів у вищій школі. Нинішні учні потребують креативного та інноваційного педагога, який може створити для них індивідуальну траєкторію особистісного зростання. Виходячи з

вищезазначеного, пріоритетною проблемою вищих навчальних закладів педагогічного спрямування на етапі інтеграції України до європейського освітнього простору є підготовка вчителя нової генерації, здатного до забезпечення творчого (креативного) освітнього процесу на всіх етапах власного розвитку та під час реалізації творчого потенціалу учнів початкової школи.

Людина, у якої не розвинена творча уява, не може побачити щось нове в навколишньому середовищі, саме тому успіх творчості залежить від творчої уяви. Л. Виготський підкреслює, що уява і творча діяльність залежать від набутого людиною досвіду та емоційного зв'язку між діяльністю уяви та реальністю. До творчості людину спонукає непристосованість до навколишнього середовища, з якого виникають потреби, бажання, прагнення. Творчу особистість можна розвинути, використовуючи елементи навчання, але наявність знань зовсім не забезпечує творчості (Сучасні підходи).

Саме креативна професійна діяльність педагога сприяє професійному зростанню та самореалізації, задовольняє прагнення до самовдосконалення, запобігає професійному самовигорянню. Сучасний учитель повинен бути готовим до самопізнання та перетворення навколишньої дійсності, мати перспективне дивергентне мислення, активно усвідомлювати себе в соціальній та духовній культурі суспільства, будувати суб'єкт-суб'єктну діалогічну взаємодію з учнями, оволодівати активними, творчими технологіями навчання; мати вільне мислення, визнавати власну творчість та прагнення до творчості в дітей, мати самоповагу та поважати думку учнів. Головною метою педагогів повинно бути навчання створенню оригінальних продуктів з одночасним засвоєнням нових знань та виробленням якостей особистості, необхідних для самостійної творчої діяльності, результатом якої повинен стати самостійно створений творчий продукт.

Кінцевою метою школи стосовно суспільства є підготовка людини, здібної працювати творчо, мислити, нести відповідальність за долю країни та людства. Суспільству потрібні фахівці вищого творчого потенціалу, здатні проникати в суть ідеї і втілювати її в життя (Сучасні підходи).

Аналіз останніх досліджень і публікацій. В умовах стрімкого зростання інформаційного простору, становлення «суспільства знань» («knowledge society») (П. Друкер, Д. Белл) актуалізовано проблему опрацювання значних обсягів навчальної і професійної інформації. У зв'язку з цим особливого значення набуває пошук шляхів оптимізації й інтенсифікації освітнього процесу в закладах вищої освіти (ЗВО) шляхом формування в студентів готовності до креативної професійної діяльності як передумови підвищення якості їхньої фахової

підготовки.

Підґрунтям для розв'язання цього стратегічного завдання є теоретико-методологічні засади модернізації сучасної освіти в Україні (В. Андрущенко, І. Бех, В. Кремень, В. Курило, Н. Ничкало, І. Прокопенко, С. Сисоєва та ін.), зокрема фундаменталізації освіти (А. Аданніков, С. Баляєва, В. Баранівський, В. Кремень, А. Ольнева, Ю. Панфілов, Л. Ребуха, С. Семеріков, О. Сергєєв та ін.); концептуальні положення організації освітнього процесу в сучасних ЗВО (Н. Волкова, О. Караман, О. Кучерявий, В. Лозова та ін.); теоретичні засади концептуалізації феномена креативної професійної діяльності (В. Бондар, Р. Габдрєєв, В. Давидов, О. Катеруша, Г. Кашканова, В. Лозова, П. Лузан та ін.), формування креативної професійної діяльності та її окремих компонентів (А. Ахаян, В. Давидов, Д. Ельконін, В. Михайличенко, В. Рєпкін, О. Тарнопольський та ін.).

У сучасній науково-педагогічній літературі репрезентовано численні студії, які створюють теоретичні засади досліджуваної проблеми, а саме: концептуальні положення загальнопедагогічної підготовки та становлення професіоналізму особистості педагога (О. Абдулліна, О. Антонова, А. Бойко, Н. Гузій, О. Дубасенюк, І. Зязюн, Л. Кондрашова, З. Курлянд, В. Сластьонін та ін.); професійної підготовки майбутніх учителів початкових класів (Н. Бібик, П. Дячук, В. Желанова, Я. Кодлюк, О. Онопрієнко, І. Осадченко, О. Савченко, І. Шапошнікова, Л. Шелестова, О. Янкович та ін.). Предметом уваги вчених є різні аспекти дослідження феномена готовності майбутніх педагогів, які висвітлено у фундаментальних працях Ф. Гоноболіна, К. Дурай-Новакової, М. Дьяченка, Л. Кандибовича, Н. Кузьміної, А. Ліненко, В. Сластьоніна та ін.; питання теорії та практики формування готовності фахівців педагогічної галузі до різних видів діяльності представлено в студіюваннях таких науковців, як І. Гавриш, О. Комар, О. Кучерявий, О. Мариновська; особливості формування готовності студентів до креативної професійної діяльності викладено в працях А. Вербицького, І. Войтович, М. Дьяченка, В. Ільїна, Л. Кандибовича, С. Кари, В. Мерліна, С. Нікіфорова, В. Серикова, В. Сластьоніна та ін.

Найбільш вагомим науковим доробком в контексті досліджуваної проблеми є дидактична модель технології ситуаційного навчання в підготовці майбутніх учителів початкової школи (І. Осадченко), модель підготовки майбутніх учителів до формування конструктивних умінь молодших школярів (О. Олійник), науково-методична система формування готовності вчителів початкової школи до роботи з обдарованими учнями в системі неперервної педагогічної освіти (В. Ушмарова), технологія контекстного навчання

майбутнього вчителя початкових класів (В. Желанова), модель формування професійних умінь майбутніх учителів природничо-математичних дисциплін у процесі розв'язування педагогічних задач (І. Новицька).

Аналіз досвіду вітчизняних і зарубіжних науковців надав підстави зробити висновок про важливість формування готовності майбутніх учителів початкових класів до креативної професійної діяльності, що зумовлено оновленням освітніх програм підготовки фахівця за спеціальністю 013 Початкова освіта.

Формулювання цілей статті. Описати сутність та шляхи реалізації технології формування готовності до креативної професійної діяльності майбутніх учителів початкових класів в умовах експериментального навчання.

Теоретичні основи та методика дослідження. Результати констатувального етапу дослідно-експериментальної роботи підтвердили ідею необхідності створення певних педагогічних умов та впровадження технології формування готовності до креативної професійної діяльності майбутніх учителів початкових класів. Реалізація розробленої технології формування готовності до креативної професійної діяльності майбутніх учителів початкової школи під час формувального етапу експериментальної роботи проводилася впродовж 2020–2022 років у таких закладах вищої освіти України: ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет», КЗ «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради, ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка».

В основу проєктування формування готовності до креативної професійної діяльності майбутніх учителів початкових класів покладено ідею системного розвитку креативних здібностей студентів за допомогою застосування комплексу методів, форм та засобів впливу на особистість, адаптованих до освітнього процесу в педагогічних закладах вищої освіти, під час навчання в яких студенти оволодівають певними професійними знаннями про технології креативної професійної діяльності, про чинники, що сприяють формуванню в них їхньої творчої свідомості, креативного мислення, системи цінностей, педагогічної рефлексії, прагнення до самореалізації в креативній професійній діяльності на основі активної життєвої позиції.

Узагальнення аналізу психолого-педагогічної літератури й результатів аналізу стану сформованості компонентів готовності до креативної професійної діяльності студентів – майбутніх учителів початкових класів, дали можливість розробити програму її формування в цілісному освітньому процесі педагогічного закладу вищої освіти відповідно до вимог педагогічного експерименту.

Авторська експериментальна програма була представлена:

- студією педагогічної майстерності «*Креативний педагог: виклики сучасності*» для викладачів і кураторів академічних груп, які ввійшли до експериментальної групи;
- елективним спецкурсом «*Технологія формування готовності до креативної професійної діяльності майбутніх учителів початкової школи в умовах Нової української школи: теорія і практика*»;
- програмою самоосвітнього менеджменту для студентів «*Креативна професійна діяльність сучасного учителя початкових класів*»;
- методиками психолого-педагогічної діагностики сформованості готовності до креативної професійної діяльності майбутніх учителів початкової школи в умовах Нової української школи.

Програма експериментальної роботи відбивала концептуальний план здійснення професійної підготовки вчителів початкових класів і була спрямована на рішення ключових завдань у формуванні готовності до креативної професійної діяльності, а саме:

- розвиток мотивації на досягнення високих результатів діяльності;
  - формування якостей комунікативності, творчого мислення, перцептивних здібностей, педагогічної техніки;
  - формування системи інноваційних професійних знань як основи креативної професійної діяльності;
  - розвиток гуманістичної позиції особистості вчителя.
- Програма експериментальної роботи містила в собі такі напрями, зокрема:
- підвищення професійної майстерності викладачів і кураторів академічних груп у сфері формування в студентів цінностей творчої діяльності;
  - реалізація творчого потенціалу навчальних дисциплін;
  - організація позааудиторної роботи, наповнення її змісту творчою діяльністю;
  - робота із самоосвітнього менеджменту та самовдосконалення студентів та самореалізації з креативної професійної діяльності.

Цьому сприяли такі *методи* як-от: метод «мозкового штурму», фундаменталістський метод, кейс-стаді метод, метод «трона», метод «дерево рішень», метод «сократичний діалог», метод проєкту, метод «займіть позицію», метод «ланцюжка», а також *форми* роботи, зокрема: неімітаційні проблемні лекції, колоквиуми, лекції-конференції, оглядові лекції, тематичні дискусії, диспути, дискусійний клуб, індивідуальні та групові консультації, педагогічна практика, участь у міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференціях та *імітаційні форми*: мотиваційні тренінги, публічний захист,

ситуаційні рішення, семінарські заняття, конкурс на кращий проєкт побудови індивідуальної траєкторії саморозвитку, індивідуальні тренажери, ділові ігри, ігрове проєктування процесу творчого саморозвитку, ток-шоу за участю досвідчених учителів закладів освіти (представлення передового педагогічного досвіду, воркшоп). Упроваджені форми та методи сприяли як загальному, так і професійному розвитку та набуттю майбутніми вчителями професійних цінностей, що дало можливість значно підвищити результативність професійної підготовки майбутніх спеціалістів.

Підготовчим етапом для реалізації технології формування готовності до креативної професійної діяльності стало підвищення *методичної компетентності* викладачів, що взяли участь в експерименті для набуття ними інноваційних знань у сфері використання сучасних технологій креативної педагогіки та інтерактивних засобів навчання в професійно-педагогічній діяльності.

Робота проводилась у формі відкритих семінарів у контексті діяльності студії педагогічної майстерності «*Креативний педагог: виклики сучасності*», до роботи якої залучались, крім викладачів, учителі базових загальноосвітніх шкіл, де студенти – майбутні вчителі початкових класів – проходили виробничу практичну підготовку.

Розроблена програма діяльності студії забезпечувала якість та результативність процесу формування готовності до креативної професійної діяльності комплексом умов, як-от:

- формування творчих здібностей через залучення елементів науково-дослідної роботи в процес професійної підготовки;
- реалізація принципу єдності навчально-практичної та наукової роботи;
- високий рівень професійної компетентності, наявність досвіду та знань із креативної педагогіки;
- активізація мисленнєвої діяльності студентів через інтерактивні форми навчання;
- організація самовиховання та самовдосконалення здобувачів освіти для досягнення педагогічного ідеалу щодо креативної професійної діяльності.

Програма діяльності студії педагогічної майстерності «*Креативний педагог: виклики сучасності*», спираючись на інформаційно-методичний попит освоєння освітніх програм підвищення педагогічної майстерності, передбачала роботу за двома напрямками: «Сучасні освітні технології формування готовності до креативної професійної діяльності» та «Креативна техніка в професійній діяльності вчителя початкових класів».

Робота за напрямом «Сучасні освітні технології формування готовності до креативної професійної діяльності» полягала в проведенні семінарів-практикумів: «Технології педагогічної підтримки і супроводу індивідуальної траєкторії розвитку й саморозвитку особистості у формуванні готовності до креативної професійної діяльності», «Розробка авторських програм курсів за вибором для роботи в Новій українській школі», «Технологія розвитку критичного мислення». Завдання, які вирішувалися під час проведення семінарів-практикумів, були пов'язані з аналізом теоретичних основ креативної педагогіки та тенденцій її розвитку в сучасних умовах; із вирішенням проблеми розвитку педагогічної творчості та виявлення педагогічних передумов, шляхів та засобів становлення креативного фахівця як необхідної умови професійної освіти.

Робота за напрямом «Креативна техніка в професійній діяльності вчителя початкових класів» передбачала проведення семінарів-практикумів на тему: «Креативна техніка педагога: вимога сучасної освіти» (із використанням Google Suite for Education), майстер-класів з освоєння креативних методів, зокрема метод «мозкового штурму», фундаменталістський метод, кейс-стаді метод, метод «грона», метод «дерево рішень», метод «сократичний діалог», метод проєкту, метод «займіть позицію», метод «ланцюжка», вебінарів: «Педагогічна творчість та креативна професійна діяльність», «Домінанти креативної педагогіки».

Діяльність студії педагогічної майстерності «*Креативний педагог: виклики сучасності*» сприяла формуванню у викладачів – учасників педагогічного експерименту – інтегративної особистісної характеристики – креативної компетентності, що забезпечує ефективну науково-дослідну роботу, систематичне вдосконалення змісту та методів навчання, накопичення плідної наукової та навчальної інформації, систематичне вивчення, аналіз та оцінку навчально-пізнавальної діяльності та поведінки студентів. Викладачі ЗВО в межах діяльності студії мали можливість досліджувати проблеми творчих здібностей у зв'язку із завданнями вищої школи та набути якостей та властивостей креативного викладача, як-от: інтерес до складного та незрозумілого; схильність задаватися питаннями; почуття відповідальності за розвиток науки; спонтанна допитливість; здатність тривалий час займатися рішенням однієї й тієї самої проблеми; високий рівень наукової обдарованості.

Отримані знання забезпечили ефективність роботи з вирішення професійних завдань, пов'язаних із проєктуванням освітніх програм елективних курсів для викладання змісту креативної педагогіки та набуття креативної

компетентності. Розвитку креативної компетентності викладачів вищої школи – учасників експерименту – сприяли *творчі завдання*, які забезпечили пошук нестандартних прийомів вирішення конкретних завдань та аргументів для доказу своєї думки; розвиток критичного мислення; створення ситуацій, що містять внутрішню колізію та вимагають від викладачів прийняття творчих рішень; використання активних методів навчання, наприклад, застосування проблемного способу навчання; рефлексія діяльності викладача.

Наступним етапом формувального експерименту була перевірка ефективності розробленої *технології готовності до креативної професійної діяльності майбутніх учителів початкових класів*.

Робота була проведена в таких напрямках:

- оптимізація дисциплін професійного циклу завдяки введенню додаткових дидактичних одиниць, пов'язаних із творчістю та креативною професійною діяльністю;
- упровадження спецкурсу як вибіркової дисципліни «Технологія формування готовності до креативної професійної діяльності майбутніх учителів початкових класів в умовах Нової української школи: теорія та практика»;
- організація позааудиторної виховної роботи творчо-розвивальної спрямованості;
- мотивація до самовдосконалення в процесі проектно-дослідної діяльності та педагогічної практики.

Упровадження технології формування готовності до креативної професійної діяльності майбутніх учителів початкової школи відбувалося послідовно на *мотиваційно-цільовому, інформаційно-технологічному та результативно-коригувальному* етапах з урахуванням основних періодів професійного становлення здобувачів освіти та змістових складових *готовності до креативної професійної діяльності – мотиваційної, когнітивної, процесуальної*.

Упроваджуючи кожний з етапів розробленої технології формування готовності до креативної професійної діяльності в освітній процес підготовки майбутнього вчителя початкових класів, було визначено *зміст, методи, форми і засоби* навчання, а також основні види *аудиторної, позааудиторної, самоосвітньої* діяльності студентів, у процесі якої формувалися структурні компоненти готовності вчителя початкових класів до креативної професійної діяльності за відповідними критеріями та показниками.

На мотиваційно-цільовому етапі формування готовності вчителя початкових класів до креативної професійної діяльності робота проводилась

безпосередньо зі студентами експериментальних груп із метою налаштування їх на стійку мотивацію до опанування майбутньої професії вчителя початкових класів; формування інтересу до педагогічної творчості та потреби в розвитку творчих здібностей і вдосконаленні педагогічної майстерності.

Насамперед студенти мали можливість опанувати такі напрями роботи вчителя початкових класів, як-от: *предметний* – знати предмети, які викладаються в початковій школі, опанувати методики їх викладання, розуміти місце кожного предмета в міжпредметних зв'язках; *педагогічний* – проєктувати зміст предметів, проводити заняття; планувати позакласну роботу, індивідуальну роботу з учнями та ін.; *інноваційний* – переносити інноваційний досвід інших учителів у власний; розробляти новації; проводити педагогічний експеримент; передавати власний інноваційний досвід; *колективного самоврядування* – підтримувати сприятливий клімат у колективі; забезпечувати ефективну роботу методичних об'єднань; забезпечувати роботу проблемних груп педагогів; брати участь у виробленні колективних рішень та ін.; *саморозвитку* – бути готовим до професійного, загальнокультурного саморозвитку.

За сучасними вимогами до підготовки фахівців педагогічної галузі вчитель-майстер має бути творчою особистістю, що характеризується високим ступенем розвитку спрямованості на педагогічну діяльність, бажанням самореалізації в цій професії, розвитком професійних якостей, творчих умінь, сприяють успішності в педагогічній діяльності. Саме професійна майстерність у єдності з педагогічною компетентністю, власною творчою обдарованістю вчителя початкових класів значною мірою визначають ефективність його керівництва формуванням творчої особистості учня. Вивчення педагогічних дисциплін з елементами креативної педагогіки сприяло формуванню системи знань про сутність творчості в педагогічній діяльності, що вимагає від учителя здібності до модифікації, комбінування змісту навчального матеріалу в нестандартному напрямі; готовності до розроблення оригінальних підходів до планування освітнього процесу з учнями в навчальній та позаурочній виховній діяльності; володіння методами, прийомами, нестандартними формами організації творчої освітньої діяльності учнів; готовності педагогічного експериментування – до пошуку шляхів удосконалення освітнього процесу з розвитку творчого потенціалу всіх його учасників. Тобто щоб учитель початкових класів міг діяти творчо, він повинен мати цілу низку властивостей, професійно важливих якостей, що забезпечують професійний саморозвиток його особистості, а через нього – розвиток особистості учня. Тому важливим напрямом на *мотиваційно-цільовому етапі* формування готовності до

креативної професійної діяльності була *оптимізація дисциплін*, що складають основу професійно-педагогічної підготовки вчителів початкових класів шляхом уведення додаткових дидактичних одиниць у вигляді змістовних модулів на основі технологій проблемного навчання.

Додаткові дидактичні одиниці, включені до змісту цих курсів, були спрямовані на освоєння таких понять, як «креативність», «педагогічна творчість», «креативна професійна діяльність». Тому в межах цих курсів вивчалися такі теми: «Мотивація досягнення як задоволення внутрішньої потреби особистості в креативній професійній діяльності», «Когнітивно-пізнавальні можливості змісту психолого-педагогічних та методичних дисциплін для креативної професійної діяльності», «Креативна діяльність та її роль у професійному та особистісному становленні», «Готовність сучасного вчителя початкових класів до креативної професійної діяльності». Особлива увага приділялась вивченню видів креативної педагогічної техніки, отриманню знань про потенціал проблемного навчання та його використання для педагогічної підтримки діяльності студентів, набуттю первинного досвіду щодо самостійного створення оригінальних методів навчання.

Так студенти усвідомлювали, що педагогічна творчість під час навчання сприймається як результат процесу активізації мисленнєвої діяльності студентів. У технологічному аспекті використано різні форми та методи навчальної роботи: лекції, семінари, конференції, практичні заняття, що ґрунтуються на проблемному навчанні, уведення студентів у творчу лабораторію вчителя, виконання студентами різнотипних творчих робіт, спрямованих на пошук рішення (твори після вивчення курсу педагогіки та підготовка) педагогічних проєктів. У подальшій роботі відбувалось розроблення єдиної системи активізації мислення студентів у процесі вивчення всіх педагогічних дисциплін, адже лише така система мала забезпечити постійну потребу студентів формувати в собі якості, необхідні креативному вчителю, а саме: легкість асоціювання (здатність до швидкого та вільного перемикавання думок, здатність викликати у свідомості образи та створювати з них нові комбінації); здатність до міркувань, оцінювання та критичність мислення (уміння обрати одну з багатьох альтернатив для її перевірки, здатність до перенесення рішень); готовність пам'яті до оволодіння досить великим обсягом систематизованих знань.

Позитивним технологічним моментом у формуванні готовності студентів до креативної професійної діяльності було залучення до творчої лабораторії вчителя як організатора формування творчої педагогічної діяльності в процесі аудиторної та позааудиторної роботи через комплекс практичних завдань та

завдань з організації самостійної роботи студентів, що сприяло набуттю вмінь використовувати у своїй професійній діяльності елементи творчості та креативної техніки. На підсумкових заняттях здобувачі захищали творчі проекти, використовуючи різноманітні носії інформації, брали участь у творчих конкурсах, що дало можливість їм комплексно закріпити одержані знання й навички. Саме комплексний підхід до викладання цих дисциплін надав можливість майбутнім учителям початкових класів повно оволодіти необхідними функціональними знаннями, уміннями і навичками та забезпечив формування концептуального розуміння методики використання можливостей творчого підходу в професійній діяльності. У подальшій роботі це дало змогу продемонструвати шляхи використання можливостей засобів креативної професійної діяльності на практиці, що виражалося в умінні використовувати різноманітні форми і методи, постановки і розв'язання практичних задач, які виникають в освітньому процесі початкової освіти в умовах Нової української школи.

Мотиваційна складова є дуже важливою у формуванні готовності до професійної креативної діяльності, що проявляється як сукупність стійких професійних та інших мотивів (мотиви досягнення, мотиви навчання у ЗВО, мотиви саморозвитку та творчої діяльності тощо). Саме такі мотиви регулюють та надають цілеспрямований характер діяльності студентів з оволодіння професією, що детермінує спрямованість особистості на самоорганізацію та творчу самореалізацію.

Для виникнення творчості насамперед необхідна професійно-особистісна мотивація. Саме мотивація виникає і підтримується ідеєю, що надихає педагога. Проте особистісно опосередкована творча ідея формується на основі знання теорії, власної практики, на основі досвіду колег і призводить до пошуку шляхів її реалізації. У процесі творчого пошуку формується індивідуальна творча концепція педагога як система педагогічного бачення, особистих поглядів у розвитку процесів навчання та виховання. Тому мотивацію потрібно розглядати ще й в синтезі з професійним самовизначенням як одним з основних завдань професійної підготовки, важливий чинник, який стимулює для подальшої самоосвіти майбутніх учителів початкових класів і є умовою їх інтеграції в соціально-професійну структуру суспільства та формування основ професійної культури, а також підготовки та реалізації на особистісному рівні очікування щодо зайняття ними певного соціального статусу.

Для формування особистих професійних перспектив здобувачів освіти – майбутніх учителів початкових класів – були проведені *мотиваційні тренінги*,

основними завданнями яких визначено:

- 1) розвиток мотиваційного компонента готовності до креативної професійної діяльності;
- 2) формування професійної спрямованості здобувачів освіти;
- 3) виявлення пріоритетів у професійній та навчальній мотивації, їх корекція;
- 4) усвідомлення професії майбутнього вчителя початкових класів як однієї зі складових життєвої мети;
- 5) психологічна адаптація студентів до професійної групи – учитель початкових класів;
- 6) установа дружніх контактів між студентами груп, формування вмінь побудови зворотного зв'язку, рефлексії в спілкуванні;
- 7) розкриття лідерських якостей, навичок взаємодії, уміння вибудовувати професійне спілкування, контроль емоцій;
- 8) саморозвиток та формування адекватного «Я»;
- 9) формування навичок саморегуляції професійної активності;
- 10) виявлення критеріїв успішності професійної діяльності з подальшим їх формуванням для успішного саморозвитку.

Організовані *колективні тренінги* були однією з найважливіших інноваційних форм роботи з формування готовності до креативної професійної діяльності майбутніх учителів початкових класів на першому з етапів реалізації розробленої технології. Методика їх проведення передбачала залучення студента до ситуації, у якій отримані знання були орієнтовані на вирішення професійно орієнтованих завдань. Активне володіння матеріалом, близьким за змістом до майбутньої професійної діяльності, значно полегшило подальшу адаптацію випускників до конкретних умов праці.

Такі технології проведення занять позитивно оцінювалися викладачами та студентами. Постійне зацікавлення здобувачів вищої освіти в таких формах роботи стимулювало творчу діяльність професорсько-викладацького складу, що передусім сприяло підвищенню якості освоєння практичних знань, умінь та навичок у студентів, що, безумовно, вплинуло на їхнє професійне зростання та розвиток.

Працюючи над мотиваційною складовою під час проведення тренінгів, були враховані такі умови: основні фактори вибору професії; усвідомлення планування особистих професійних перспектив; самостійність під час планування та реалізації особистих професійних перспектив; відносна стійкість професійних перспектив особливо у відповідальних етапах професійної

підготовки; реалістичність та гнучкість особистих професійних перспектив; етична спроможність професійних виборів, що може розглядатися на рівні нормативно-правовому, моральному та ціннісно-смысловому (з урахуванням моральної зрілості та совісті конкретного суб'єкта самовизначення); оптимізм щодо свого професійного майбутнього.

Результатом мотиваційно-цільового етапу реалізації технології формування готовності до креативної професійної діяльності стало набуття майбутніми вчителями початкових класів додаткових знань про процес педагогічної творчості та креативної діяльності, забезпечення позитивної мотивації щодо опанування професією вчителів початкових класів Нової української школи, прагнення застосовувати знання, уміння в подальшій діяльності стосовно розвитку творчих здібностей в учнів початкових класів.

Організаційно-технологічний етап реалізації технології формування готовності до креативної професійної діяльності майбутніх учителів початкових класів забезпечував вирішення завдань, пов'язаних із розвитком її компонентів, зокрема когнітивного та процесуального, та був спрямований на розвиток креативного мислення, гуманістичного світогляду та системи знань, що складають сутність креативної професійної діяльності шляхом формування навичок застосування креативних технік в освітній діяльності.

Основними завданнями визначено формування системи базових психолого-педагогічних знань, що складають сутність креативної педагогіки; підвищення рівня професійно-педагогічних умінь, оволодіння навичками креативної техніки. Форми роботи зі здобувачами на *організаційно-технологічному етапі* реалізації технології формування готовності до креативної професійної діяльності поєднували аудиторну, самостійну та позааудиторну роботу. Для розширення системи відповідних знань щодо технології формування готовності до креативної професійної діяльності в освітній процес було впроваджено спецкурс «*Технологія формування готовності до креативної професійної діяльності в умовах Нової української школи: теорія та практика*».

Метою викладання спецкурсу визначено активізацію в здобувачів вищої освіти потреби підвищення рівня прояву творчого саморозвитку, удосконалення теоретичної бази знань про дидактичні можливості технологій творчого характеру, усвідомлення їх значущості в майбутній професійній діяльності та підвищення рівня творчого саморозвитку, розвиток креативних здібностей як найважливіших показників професійно-педагогічної діяльності вчителя початкових класів.

Спецкурс представлено такими *компонентами*:

- *інформаційно-теоретичний*: висвітлення необхідної теоретичної інформації;

- *аналітичний*: виділення основних та другорядних знань; актуалізація позитивної мотивації; стимулювання пізнавальної активності здобувачів; ілюстрація теорії прикладами, які слугують зразками для виконання подальших навчальних завдань;

- *технологічний*: залучення до процесу освітньої діяльності здобувачів завдань на конструювання моделей навчально-педагогічних ситуацій;

- *оціночно-коригувальний*: перевірка результатів виконаних завдань; подальше оцінювання та індивідуальна корекція; аналіз письмових та тестових завдань.

Характерна особливість спецкурсу – циклічне структурування процесу, а саме: практика – теорія – практика – самостійна робота. Перевага такої структури курсу в тому, що викладач із самого початку не надає готової інформації, не робить висновків, а за допомогою практичних спеціальних професійно орієнтованих завдань ставить перед здобувачами проблему, вирішити яку неможливо, якщо використовувати наявний багаж початкових знань. У цьому випадку здобувачі освіти починають виявляти, яка інформація та знання необхідні для вирішення практичного завдання й чітко розуміють, для чого вони вивчають той або той спосіб дії, а сам процес надбання знань стає більш усвідомленим й активним.

Подання теоретичного матеріалу поєднувалося з практичними вправами для забезпечення активної діяльності здобувачів на заняттях та під час самостійної й індивідуальної роботи. Практичні заняття проводилися у вигляді ділових ігор, тренінгів, дискусій, майстер-класів і супроводжувалися інструкціями, які забезпечували високий рівень суб'єктивності здобувача та оволодіння ступенем самостійності під час вирішення практичних завдань. Комбіновані заняття інтегрували в собі пошукове вирішення проблем, які пов'язані з недостатністю наявних знань й відображенням знайдених рішень у практичних задачах. Під час вивчення спецкурсу майбутнім учителям початкових класів було запропоновано форми роботи, які спрямовані на формування готовності до креативної професійної діяльності: кейс-метод, метод проєктів («Творчий потенціал студента», «Творчий саморозвиток у моєму професійному становленні», «Чинники ефективної творчої діяльності»), «Творче портфоліо», тренінг «Особистісний зріст» («Самопрезентація», «Мої найсильніші риси»).

Використовували кооперативне навчання: залежно від змісту та мети такої

діяльності проводилися різні варіанти організації роботи в групах, наприклад, «Діалог» (пошук групами узгодженого рішення), «Синтез думок» (спільне обговорення); «Суспільний проєкт» (спільний проєкт об'єднує окремі завдання, кожне з яких виконано певною групою), «Коло ідей» (усі групи виконують одне й те саме завдання, що складається з кількох питань); «Акваріум» (удосконалення вміння аргументувати власну думку). Такі вправи допомагали актуалізувати особистісні потреби здобувачів та були спрямовані на самоаналіз власних можливостей, умов здійснення поставлених цілей, доцільне планування власних дій. Інтерактивна форма заняття, як-от: «тайм-менеджмент», що мала на меті формування основних знань та вмінь ефективної організації особистісного та навчального часу здобувачів, передбачала практичну роботу з формування навичок до творчого саморозвитку, усвідомлення необхідних професійних якостей.

Одним з ефективних засобів реалізації технології формування креативної професійної діяльності майбутніх учителів початкових класів на організаційному етапі була позааудиторна робота, яка була представлена участю в міжнародних та всеукраїнській науково-практичних конференціях: «Перспективні напрямки розвитку сучасних педагогічних і психологічних наук», «Тенденції розвитку психології та педагогіки», «Психологія і педагогіка в системі сучасного гуманітарного знання XXI століття», «Сучасні тенденції та фактори розвитку педагогічних та психологічних наук», «Традиції та новації у сфери педагогіки та психології»; усеукраїнських конкурсах студентських наукових робіт з гуманітарних наук.

Результатом *другого етапу* реалізації технології формування готовності до креативної професійної діяльності майбутніх учителів початкових класів стало набуття системи знань креативної педагогіки, зокрема засвоєння теоретичної та практичної складової компонентів готовності до креативної професійної діяльності (особистісно-світоглядний, мотиваційно-ціннісний, діяльнісно-креативний), набуття навичок креативної техніки, посилення суб'єктної позиції в освітньому процесі.

На *рефлексивно-коригувальному* етапі вирішувалися завдання здійснення інтеграції компонентів готовності до креативної професійної діяльності в педагогічній діяльності, відбувався поступовий процес стимулювання потреби у творчому самовираженні, що визначало формування індивідуального шляху орієнтації студентів на творчість у професійній діяльності, а також забезпечувався розвиток рефлексивних умінь та адекватної самооцінки щодо сформованості всіх компонентів готовності до креативної професійної

діяльності з подальшим їх коригуванням; прагнення до професійного саморозвитку та самореалізації в педагогічній діяльності.

Завданнями рефлексивно-коригувального етапу було визначено створення проєктів індивідуального маршруту креативного саморозвитку, створення умов для оволодіння здобувачами навичками самоорганізації, самоконтролю, саморегуляції процесу формування готовності до креативної професійної діяльності; розвиток позитивної «Я-концепції» під час комунікації з іншими суб'єктами освітнього процесу.

На цьому етапі реалізації технології важливо було навчити здобувачів освіти основам рефлексивних умінь набутих знань щодо своєї майбутньої професії. Цьому сприяла організація науково-дослідної роботи, показниками успішності якої стали опанування комплексом педагогічних дослідницьких умінь, готовність застосовувати отримані знання та дослідницькі вміння для вирішення конкретних навчально-виховних та дослідницьких завдань; здатність самостійно виявляти та формулювати проблему дослідження, знайти та використовувати адекватні його завданням методи дослідження, розробити та провести експеримент, обробити та узагальнити його результати; здатність удосконалювати дослідницькі вміння в процесі творчого використання форм, методів, засобів підвищення пізнавальної активності учнів початкових класів, залучення дітей до дослідницької діяльності; готовність застосовувати дослідницькі вміння в новій ситуації, організувати самостійне дослідження, упроваджувати результати пошуку в практику роботи школи; наявність сталого інтересу та потреби до поповнення своїх знань, удосконалення дослідницьких умінь, досвіду дослідницької діяльності.

Процес формування дослідницьких умінь майбутніх учителів початкових класів охоплював такі етапи: мотивування діяльності здобувачів освіти через усвідомлення ними важливості дослідницьких умінь для вчителя; ознайомлення студентів з основними дослідницькими вміннями, їх змістом, засобами реалізації дослідницьких умінь, показ зразків виконання дій; організація практичної навчально-дослідницької діяльності студентів з оволодіння дослідницькими вміннями; організація відпрацювання дослідницьких умінь під час виконання курсових і дипломних робіт, удосконалення цих умінь у процесі застосування в нових швидкоплинних умовах під час організації самостійних досліджень; контроль та оцінювання результатів ходу виконання студентами дослідницьких дій, а також оцінка сформованості дослідницьких умінь. Для наукових досліджень студентами обиралися такі теми, як «Креативна педагогіка як науковий напрям», «Сучасні підходи до проблеми креативності»,

«Креативність як найважливіша характеристика інноваційної діяльності педагога», «Мотивація пізнання, навчання та творчості», «Творчі технології: евристичні прийоми та креатив-методи», «Природні та штучні методи вирішення творчих завдань», «Штучні методи розв'язання творчих завдань: творчі технології, методи генерування ідей, творчі алгоритми», «Евристичні прийоми як описання дій і станів, що допомагають наблизитися до розв'язання задачі: прийом інверсії, прийом аналогії, метод вільних асоціацій», «Технології, що дають змогу за короткий проміжок часу отримати велику кількість варіантів та ідей щодо вирішення творчої задачі: морфологічний аналіз, «мозковий штурм», метод синектики».

Зазначимо, що в процесі формування готовності до креативної професійної діяльності особлива увага приділялася практичній підготовці, яка є однією з обов'язкових і дієвих форм професійної освіти, адже в сучасних умовах зростає потреба в професійній ініціативі, цінується творчий, а не репродуктивний характер ставлення майбутнього вчителя до своєї професійної діяльності. Саме педагогічна практична підготовка в закладах вищої освіти є сполучною ланкою між теоретичним навчанням студентів та їхньою майбутньою самостійною роботою в школі. Цей важливий вид діяльності мав забезпечити підготовку студентів до педагогічної діяльності, озброїти їх комплексом умінь та навичок, творчо здійснювати всі види навчально-виховної роботи.

Педагогічна практична підготовка студентів як важлива складова професійної освіти забезпечує системно-діяльнісний підхід підготовки студентів та формує їх готовність до креативної професійної діяльності через цілісні уявлення про сучасний освітній процес. Під час педагогічної практичної підготовки студенти знайомилися із сучасним станом навчально-виховної роботи в загальноосвітніх та спеціальних школах, із передовим педагогічним досвідом, завдяки чому в них розвивались потреби в удосконаленні професійно-педагогічних знань та умінь, у реалізації різних функцій педагогічної діяльності, як-от: поглиблення і закріплення теоретичних знань та їх застосування в навчально-виховній роботі; формування вмінь організовувати пізнавальну діяльність учнів, оволодіння методикою освітнього процесу в початкових класах; проведення навчально-виховної роботи з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей учнів та із застосуванням творчих здібностей; самостійне планування, проведення, контроль та коригування урочної та позаурочної діяльності учнів; розвиток умінь самостійної педагогічної діяльності як учителя початкових класів; оволодіння вмінням використовувати сучасні педагогічні та інноваційні технології в процесі викладання;

відпрацювання прийомів володіння класним колективом, формування мотивації учнів; розвиток у студентів умінь виявляти, аналізувати та долати власні педагогічні труднощі; розвиток творчих здібностей та реалізація творчого підходу під час проведення уроку; оволодіння деякими вміннями науково-дослідної роботи в галузі педагогічних наук, спостереження, аналіз та узагальнення передового педагогічного досвіду.

Саме педагогічна практична підготовка стала важливою ланкою в реалізації набутих умінь здійснювати креативну професійну діяльність з учнями початкових класів. До початку педагогічної практичної підготовки студенти опановували сутність вивчення педагогічних та психологічних дисциплін, а також приватних методик викладання рідної мови, математики, музики та співу, технології та фізичної культури. Поступово в практикантів формувалося вміння спостерігати за освітнім процесом та аналізувати його результати, організовувати та здійснювати навчально-виховну діяльність у початкових класах; вивчалися структура та зміст навчального плану та навчальних програм початкової школи та на основі цього складався індивідуальний календарний план проходження практики; у студентів-практикантів формувалося вміння застосовувати різноманітні методи навчання здобувачів початкової освіти, вміння виготовляти наочні посібники та розробляти дидактичний матеріал до уроків і здійснювати позаурочну роботу з різних навчальних предметів. Так у майбутніх учителів розвивалася здатність до творчої діяльності у вирішенні поставлених завдань та використання у своїй роботі інформаційних технологій.

Саме під час проходження педагогічної практичної підготовки відбувалося створення певних умов для розвитку креативних здібностей майбутніх учителів початкових класів завдяки оптимізації освітнього процесу через творчість майбутнього фахівця, продуктивне використання інноваційних технологій; розвиток умінь та навичок керувати класом та застосовувати теоретичні знання на практиці; обміну досвідом із проблеми творчого підходу у викладанні. Такий аналіз був показником високого рівня саморефлексії педагогічної діяльності майбутніх учителів початкових класів.

Логічним завершенням рефлексивно-коригувального етапу реалізації технології формування готовності до креативної професійної діяльності стали *самопрезентації* навчальних досягнень через створення *власного портфоліо*, де акцентовано увагу на таких компонентах освітньої діяльності, як оброблення та структурування інформації, формування навички добору, змісту, самооцінки та самопрезентації. Портфоліо дало змогу студенту професійно підійти до оцінки власних досягнень, побудувати особистісно-творчу траєкторію успішності, що є

важливою складовою рейтингу майбутнього фахівця на ринку праці. Так для стимулювання особистісного і професійного самовдосконалення здобувачам освіти – майбутнім учителям початкових класів – було запропоновано створення «Професійного портфоліо креативного вчителя» для збирання матеріалів професійного зростання на основі досягнутих креативних навичок майбутніх фахівців у процесі навчання.

Метод «портфоліо», на нашу думку, найбільш вдало вбудовувався в процес самостійної роботи студента, адже представляв колекцію робіт здобувача вищої освіти, яка всебічно демонструвала не лише його навчальні результати, а й зусилля, докладені до їх досягнення, а також очевидний прогрес у знаннях та вміннях порівняно з його попередніми результатами; виставку навчальних досягнень студента з цього предмета (або кількох предметів) за певний період навчання (півріччя, рік); форму цілеспрямованої, систематичної та безперервної оцінки та самооцінки навчальних результатів студента; антологію робіт студента, що передбачала його безпосередню участь у виборі робіт, що подаються на оцінку, а також їх самоаналіз та самооцінку. Портфоліо було використано для визначення динаміки розвитку здобувача вищої освіти, результатів його самореалізації; демонстрації властивих йому стилів навчання, особливостей його культури та окремих особливостей інтелекту; рефлексії власної освітньої діяльності; підготовки та обґрунтування майбутньої дослідницької роботи; обговорення результатів роботи студента на заліку чи підсумковому занятті; самостійного установалення зв'язки між попереднім та новим знанням.

Здобувачам освіти на вибір було запропоновано створення таких різновидів портфоліо, як-от: *тематичне* (аналіз та глибоке розроблення окремих аспектів теми, що включає результати роботи за конкретним блоком навчального матеріалу), *практико орієнтоване* (різнобічний аналіз самостійної практичної діяльності, що охоплює результати роботи за конкретним блоком самостійної практичної діяльності), *проблемно орієнтоване* (як засіб підвищення якості розв'язання проблеми, бо містить мету, сам процес і результат вирішення будь-якої конкретної проблеми), *рефлексивне* (ґрунтується на аналізі та оцінюванні студентом мети, перебігу самого процесу та результатів своєї навчальної діяльності; особливостей роботи з різними джерелами інформації).

Системне застосування *професійного портфоліо* як аналітико-оцінної технології забезпечило якісне накопичення інформації, необхідної для своєчасної фіксації реальних змін і зростання креативної професійної діяльності майбутнього вчителя початкових класів. Укладання портфоліо дало змогу

здобувачу вищої освіти реально уявити свій освітній рівень, побачити резерви, визначити напрями професійного самовдосконалення. Крім того, професійне портфоліо розглядалося як інструмент стимулювання студента до вибору базової установи для проходження педагогічної практики, участі в студентських науково-практичних конференціях, публікації результатів наукових досліджень, працевлаштування тощо. У такий спосіб технологія створення портфоліо дала можливість студенту на основі всебічного системного осмислення проаналізувати та узагальнити результати своєї професійної діяльності, що, безперечно, є способом визначення напрямів та стимулом подальшого професійного розвитку.

Результатом *рефлексивно-коригувального* етапу реалізації технології формування готовності до креативної професійної діяльності стало здійснення інтеграції компонентів готовності до креативної професійної діяльності в педагогічній сфері, відбувся поступовий процес стимулювання потреби у творчому самовираженні, що визначило формування індивідуального шляху орієнтації здобувача освіти на творчість у професійній діяльності, а також забезпечило розвиток рефлексивних умінь та адекватної самооцінки щодо сформованості всіх компонентів готовності до креативної професійної діяльності з подальшим їх коригуванням; прагнення до професійного саморозвитку та самореалізації в педагогічній діяльності. У такий спосіб вирішено завдання щодо розкриття творчого потенціалу особистості, розвитку її самостійності, здатності до дослідження, виховання її духовних та інтелектуальних потреб. Підготовка майбутніх учителів початкових класів як самостійно та критично мислячих особистостей, здатних генерувати власні системи навчання, можлива лише на основі різноманітного досвіду творчої діяльності, набутого ними під час навчання у ЗВО. Лише творчо працюючий учитель, учитель-дослідник, стане активним учасником інноваційних процесів у школі, носієм нових педагогічних технологій у навчанні.

Результати контрольного дослідження засвідчили, що застосування експериментальної технології формування готовності до креативної професійної діяльності майбутніх учителів початкових класів мало позитивний ефект і значно підвищило творчий рівень у студентів експериментальної групи (+36,5 %) порівняно з контрольною (+2,7 %). Відзначена також позитивна динаміка рівня сформованості всіх компонентів готовності до креативної професійної діяльності порівняно зі студентами контрольної групи, що засвідчило ефективність і необхідність упровадження в освітню практику підготовки здобувачів бакалаврського рівня ВО спеціальності 013 Початкова освіта

технології формування готовності до креативної професійної діяльності майбутніх учителів початкових класів.

Висновки з дослідження і перспективи подальших розвідок у цьому напрямі. У дослідженні визначено сутність та шляхи реалізації (етапи та методика) технології формування готовності до креативної професійної діяльності майбутніх учителів початкових класів в умовах експериментального навчання. Реалізація зазначеної технології відбувалася на 3-х етапах: *мотиваційно-цільовому, організаційно-технологічному та рефлексивно-коригувальному.*

Авторська експериментальна програма була представлена студією педагогічної майстерності «Креативний педагог: виклики сучасності» для викладачів і кураторів академічних груп, елективним спецкурсом «Технологія формування готовності до креативної професійної діяльності майбутніх учителів початкової школи в умовах Нової української школи: теорія і практика», програмою самоосвітнього менеджменту для студентів «Креативна професійна діяльність сучасного учителя початкових класів», методиками психолого-педагогічної діагностики сформованості готовності до креативної професійної діяльності майбутніх учителів початкової школи в умовах сучасної української школи.

Серед напрямів реалізації експериментальної роботи визначено підвищення професійної майстерності викладачів і кураторів академічних груп у сфері формування в студентів цінностей творчої діяльності; реалізацію творчого потенціалу навчальних дисциплін; організацію позааудиторної роботи, наповнення її змісту творчою діяльністю; роботу із самоосвітнього менеджменту та самовдосконалення студентів, самореалізацію креативної професійної діяльності.

Застосування експериментальної технології формування готовності до креативної професійної діяльності майбутніх учителів початкових класів дало позитивний ефект, що засвідчило необхідність її впровадження в освітню практику педагогічних закладів освіти.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Сучасні підходи до проблеми розвитку творчих здібностей особистості (б.д.). Education. MediaWiki. URL: <http://surl.li/xmtchy>

IMPLEMENTATION OF THE TECHNOLOGY FOR THE FORMATION OF READINESS FOR CREATIVE PROFESSIONAL ACTIVITIES OF FUTURE PRIMARY SCHOOL TEACHERS

Hanna Klimashevskа

graduate student of the Department of Early and Preschool Child Development
State Institution “Taras Shevchenko National University of Luhansk”

Lubny, Poltava region, Ukraine
ORCID ID 0000-0003-3735-5035

annKlim19@gmail.com

Abstract. The article is devoted to the results of implementation of the technology for the formation of readiness for creative professional activity of future primary school teachers in higher education institutions. The relevance of this topic is due to the renewal of approaches to the preparation of a teacher of a modern Ukrainian school. The 21st century requires specialists with the highest creative potential who are able to penetrate into the essence of the idea and implement it.

The research presents the results of the implementation of technology and the formation of readiness for creative professional activity of future primary school teachers. Particular attention is paid to the stages of implementation of this technology in the educational process. There are three of them, namely: motivational-target, organizational-technological and reflective-corrective. The design of the formation of readiness for creative professional activity of future primary school teachers is based on the idea of systemic development of students' creative abilities during classroom, extracurricular, research work, pedagogical practice, self-education using a set of methods, forms and means of influencing the personality, adapted to the educational process in pedagogical institutions of higher education.

The author's experimental program is presented by the studio of pedagogical skill “Creative teacher: challenges of the present”; elective special course “Technology of the formation of readiness for creative professional activity of future primary school teachers within the New Ukrainian School: theory and practice”; self-educational management program for students “Creative professional activity of a modern primary school teacher”; methods of psychological and pedagogical diagnostics of readiness for creative professional activity of future primary school teachers within the New Ukrainian School.

The use of experimental technology for the formation of readiness for creative professional activity of future primary school teachers showed a positive effect, which indicates the need for further implementation in the educational practice of higher education institutions.

Keywords: technology of the formation of readiness for creative professional activity of future primary school teachers; components of the readiness of future teachers for creative professional activity; author's experimental program; areas of experimental work; forms, methods and means of forming the readiness of future teachers for creative professional activity; motivational-target, organizational-technological, reflexive-corrective stages of implementation of the technology for formation of the readiness of future primary school teachers for creative professional activity.

REFERENCES

1. Suchasni pidkhody do problemy rozvytku tvorchykh zdibnostei osobystosti [Modern approaches to the problem of the development of creative abilities of an individual]. (n.d.). Retrieved from <http://surl.li/xmtchy> [in Ukrainian].

Матеріали надійшли до редакції
07.05.2024 р.